

Poradňa psychológa

Na vaše otázky odpovedá
prof. PhDr. Ivan Štúr, CSc.

? Syn je príliš uzavretý

Trápi ma, že môj syn, ktorého nadovšetko milujem, je takmer neodôvodnene utiahnutý, uzavretý, hanblivý, zahriaknutý. A to práve on, ktorý by na tieto atribúty mal mať ten najmenší dôvod.

Aký je ešte ten sedemročný chlapec? Je urastený, pekný, nadaný? Každý má skoro nekonečné množstvo vlastností, ktoré sa za určitých okolností prejavujú, zvyčajne sa v určitom vývinovom období, iné sa potlačia alebo sa nikdy neprejavujú. Často je to tak, že čo si o dieťati myslíme, čo o ňom predpokladáme, za čo ho považujeme, to má tendenciu sa uskutočňovať. Keď mu budeme zdôrazňovať, aký je nepriateľný a utiahnutý, podporíme v ňom takúto predstavu, podľa ktorej sa bude aj správať. Keď ho tak veľmi milujete, presvedčte ho, že je tým najlepším chlapcom v každom smere. Každé dieťa má určité predpoklady a každý rodič má určité predstavy, aké by malo byť. Je asi dôležité, aby sa tieto dve skutočnosti ako tak zmierili, aby sme od dieťaťa nežiadali veci, na ktoré nemá, ale súčasne aj nerezignovali na to, čo by sa mohlo naučiť. Človek je najzložitejší systém v celom kozme a zdá sa priveľmi odvážne snažiť sa ho vysvetľovať. Vždy tam zostane trocha tajomstva, nečakaného, prekvapivého. Nie je to ten najsilnejší dôvod k láske? A nie je tým najkrajším prejavom dobrého rodičovského vzťahu prijímať dieťa také, aké je? Nie, ani ja s tým celkom nesúhlasím, iba tam, kde sa nedá nič meniť, napríklad telesná výška, farba vlasov, výraz tváre. Inak je pochopiteľné, že toho, koho najväčšmi milujeme, by sme chceli mať ideálneho. To nech zostane našou večnou, nesplniteľnou úlohou s tým, že nás poteší každý nový zisk. Pekný život sa skladá z neustálych snov a hrdinského zmierovania sa so skutočnosťou. To je údel každého z nás. Čo by sa teda dalo robiť, aby sme chlapca vytiahli z jeho ulity a spravili z neho vtipného, urozprávaného syna? Prvá myšlienka smeruje k rodičom. Akí sú? Tiež zamĺknutí, alebo naopak, všetko neustále komentujúci? V prvom prípade by sa mali snažiť prerušiť časté ticho, v druhom ponechať chlapcovi priestor, aby sa prejavil. Kto hlavne rozpráva vo vzájomnom styku? Ďalším podnetom sú knihy. Kto veľa číta, má slovnú zásobu a bohatý vnútorný život. Niekedy sa to neprejaví hneď, ale až neskôr, kedy aj v inom smere získame viac odvahy. Úspech vyžaduje sebavedomie, takže musíme objaviť oblasť, v ktorej má dieťa predpoklady získať určitú úroveň a v nej ho podporovať. Napokon, silne pôsobí kontakt s kamarátmi. A tých si získa predovšetkým niektorou svojou rozvinutou schopnosťou, či už v pohybe, konštruktívnych hrách, umení alebo v poznávaní. Pohyb je stimulujúci, povzbudzuje dobrú náladu, životnú odvalu, aj zdravé sebavedomie. Čo robíeva chlapec cez voľné chvíle a ako trávi rodina víkendy? Hodiny strávené pred obrazovkou znamenajú síce určitý pokoj v rodine, ale nerozvíjajú sociálne kontakty ani rečovú pohotovosť. Pozvať domov bratanca či kamaráta je iste vhodnejšie. Neprihovám sa veľmi za psíka v rodine, hoci by mohol pomôcť chlapca rozveseliť, ale znamená predsa len značnú záťaž v každodennej starostlivosti a neraz aj odrieknutie si kultúrnych zážitkov, keď nemáme psíka kde nechať. V každom prípade, upadneme trocha do psieho života, aj keď získame nekonečnú lásku zvieratá. Budúcnosť je optimistická. Príde chvíľa, v ktorej pán syn stratí vládu nad sebou, zaujme sa tou najkrajšou dievčinou na svete a túžobne sa rozozpráva pred ňou o svojich citoch. Skoro vždy je láska tým najlepším liekom!

Poradňa pediatra

Radí **MUDr. Andrea Hervayová**
z ambulancie pre deti a dorast
MEDPED v Senci

? Zhrubnuté nechty, čo to môže znamenať?

Mojej dcérke začali na palčekom na nohách hrubnúť a rohovatieť nechty. Môže to byť tým, že práve začína loziť a búcha prstami o podlahu?

Zhrubnutie a rohovatenie nechtového lôžka môže naznačiť možnú plesňovú infekciu. Onychomykóza je pomerne časté mykotické ochorenie nechtov. Liečba je väčšinou lokálna, formou maste, výborný účinok má aj čistý čajovníkový olej na potieranie, ale pri rozšírenej infekcii je nutné podávať antimykotické lieky aj celkovo. Ak je napadnutý jeden necht a zanedbáme liečbu, je riziko rozšírenia infekcie aj na ostatné nechty. Netreba túto zdanlivo banálnu infekciu zanedbať, pretože nám potom hrozí zdĺhavý proces liečby. V každom prípade navštívte svojho pediatra, ktorý vám vystaví výmenný listok ku kožnému špecialistovi, kde vám predpíše antimykotickú liečbu.

? Vyrážky na pusinke?

Synček má drobné vyrážky pod spodnou perou, môže to byť potravinová alergia? Práve má fázu, keď veľa slintá a všetko chce ochutnávať, takže sa mu pusinka ťažšie hojí.

Vo vašom prípade sa jedná o detský kontaktný ekzém, ktorý je pomerne častým problémom u malinkých detí pri raste zubov, keď je naozaj zvýšená tvorba slín. Vtedy je koža viac podráždená a vyskytujú sa na nej drobné, vami popisované, vyrážky. Liečba je lokálna, stačí použiť jemný dezinfekčný krém po dohovore s lekárom, ktorý určite krém napíše na recept. Existuje aj hotový krém dostupný v lekárni, treba len povedať magistre, aký máte problém. Pár dní po aplikácii vyrážky miznú a koža je opäť čistá.

? Opäť strašia kiahne?

Je pravdou, že ak má dieťa iba slabý priebeh kiahní, môže ich dostať opäť? Dcéra mala veľmi mierny priebeh a iba jednu vyrážku.

Ovčie kiahne spôsobuje vírus varicella zoster, ktorý patrí medzi herpetické vírusy. Zdrojom nákazy je chorý človek. Ovčie kiahne sa ľahko prenášajú vzduchom a dotykom. Chorí sú potenciálnou hrozbou už 2 dni pred prejavom sa prvých príznakov a 4-5 dní po vzniku posledných chrást. Ochorenie je sprevádzané výsevom typických pluzgierikov. Po ústupe ochorenia sa vírus usídli v nervových uzličkách pozdĺž miechy a tam pretrváva po celý život. Pri oslabení imunitného systému z rôznych príčin, vírus môže vycestovať pozdĺž nervových vlákien a vyvolať pásový opar – nepríjemné a bolestivé ochorenie. Všetko záleží od imunity dieťaťa. Kiahne môže mať s rôznym priebehom. Niektoré deti majú minimum vyrážok, iné majú posiate celé telo. Vyskytujú sa prípady opakovanej infekcie, vtedy treba ale aj vypátrať, či bola správna prvá diagnostika. Ochorenie ovčimi kiahňami vedie k dlhodobej imunite voči tejto chorobe a opakovaný výskyt je pozorovaný len výnimočne, napríklad u osôb s výrazne zníženou imunitou.